

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 10
Dokumentägare Helen Jansson Hygiensjuksköterska	Fastställare Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2025-06-17	Giltig t.o.m. 2027-06-17

ESBLcarba - patient med bärarskap – poliklinisk vård och dagvård

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Tillämpa basala hygienrutiner

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av ESBLcarba.

ESBL (Extended Spectrum Beta-Lactamase) är ett samlingsnamn för enzymer som en viss grupp tarmbakterier (Enterobacterales) kan bära på, vanligen E.coli eller Klebsiella. ESBL kan bryta ner penicilliner och cefalosporiner. ESBLcarba kan dessutom bryta ner karbapenemer som ofta är den enda tillgängliga behandlingsmöjligheten vid infektioner med ESBL-bakterier. Detta innebär att ESBLcarba är högradigt resistent.

Smittspridning

Tarmbakterier sprids framför allt genom direkt och indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning ökar vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi med ökat flöde
- urinvägskateter, inkl. RIK
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra hudpenetrerande slangar inkl. pyelostomi (utom PVK/central infart)
- infekterade och vätskande sår
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos patient med kognitiv svikt.

Placering

Patient med riskfaktorer för smittspridning ska inte sitta i väntrum.

Undersökningsrum

- Kontaktytor i mottagningsrummet ska vara fria från föremål.
- Ta fram det material och den utrustning som behövs, kassera överblivet material.

Undersökningsrum dagvård

- Patienten ska ha eget rum och avdelad toalett.
- Kontaktytor i mottagningsrummet ska vara fria från föremål.
- Ta fram det material och utrustning som behövs, kassera överblivet material.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera patient med ESBLcarba i taxi då patienten är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om ESBLcarba och patienten ska inte samtransporteras med annan patient.

Tvätt

Tvättsäck på rummet. Hanteras som vanlig tvätt.

Avfall

Sopsäck på rummet. Hanteras som vanligt avfall.

Städning

- Kontaktytor i behandlingsrummet, vid behov toaletten, avtorkas med ytdesinfektionsmedel.
- Vid läckage av kroppsvätskor städas kontaktytor i rummet med Virkon.
- Om patienten fått behandling på dagvårdsmottagning och legat en längre tid (> 1 timme) städa rum och toalett, om den använts av patienten, med Virkon. Bearbeta ytorna noga.
- Kassera engångsmaterial som kan ha kontaminerats.
- Golv städas med förfuktade moppgarner alternativt rengöringsmedel enligt normal rutin om inte kraftig förorening på golv har förekommit.
- Desinfektera eventuell städutrustning.
- Medicinteknisk utrustning avtorkas med Des +45 eller enligt tillverkarens anvisning.

[Mer information om ESBLcarba på Smittskydd Värmlands webbplats](#)

Utarbetad av: Helen Jansson, Monika Carlson och Andreas Harling